

Dit jaar krijg je je pensioenoverzicht vanaf mei met de post gestuurd.

Kijk op pagina 4.

Met elkaar praten over pensioen

Hoe blijf je fit tot je pensioen? En hoe weet je of je voldoende opbouwt? Wat is er mogelijk als je met pensioen gaat? Veel deelnemers hebben dit soort vragen. Wist je dat je werkgever vaak kan helpen?

Lees verder op pagina 2

**Lucille Werner
(Lingo)**

op bezoek bij
AM Match

2

MijnPWRI

Hoe log je in?

5

**Breng nu je
stem uit!**

8

Lucielle Werner in gesprek met werknemers en werkgever

Hoe blijven we fit tot ons pensioen?

De meeste mensen kennen Lucille Werner van Lingo. 'Het leukste spelletje van Nederland', zegt ze zelf. Maar ze doet nog veel meer. Lucille vindt het belangrijk dat mensen met een beperking gewoon kunnen werken. En pensioen krijgen. Daarover praatte ze met deelnemers Ton, Desirée, Pauline, Brigitte, Theo, Ron en Hans, bij hun werkgever AM Match in Amstelveen.

Denken jullie wel eens na over jullie pensioen?, vraagt Lucille aan de deelnemers. Ton wel. Hij werkt op de afdeling Verpakken. En voor hem komt het pensioen dichtbij. Hij heeft nu al seniorenverlof. Dat betekent dat hij minder uren per week is gaan werken. 'Ik vind het heerlijk. Ik heb meer tijd om met mijn hondje te lopen en klusjes in huis te doen.' Toen hij laatst goed naar zijn pensioenoverzicht keek, zag hij wel iets raars. 'Daar staat dat mijn pensioenleeftijd 68 jaar is. Terwijl ik dacht dat het 67 jaar en 7 maanden is. Hoe zit dat?' Linda, de HR-adviseur van AM Match, legt het uit: '68 jaar is de rekenleeftijd. Dat hebben ze bij de overheid bedacht, omdat de AOW leeftijd ook steeds verder stijgt. Het zegt iets over de sommen die een pensioenfonds maakt, niets over jouw pensioenleeftijd. De ingangsdatum van jouw pensioen verandert niet, deze blijft gelijk aan de AOW leeftijd.'

Ton werkt veel samen met Desirée. Praten ze wel eens over pensioen? 'Nee nooit', zegt Desirée. 'Want het duurt nog zo lang voordat ik met pensioen ga. Maar ik weet wel dat ik niet wil leven als iemand die ik ken. Zij heeft helemaal niets opgebouwd.' 'Precies', zegt Brigitte. 'Je moet straks wel genoeg hebben, daarom spaar ik een beetje extra voor

later. Maar niet te veel hoor, want je moet ook nu fijn leven.' Als Lucille vraagt wie er nog meer spaart, gaan er maar liefst vijf vingers de lucht in.

Werk dat past

'En wat vinden jullie ervan dat de pensioenleeftijd steeds hoger wordt?', wil Lucille weten. Theo werkt sinds enkele jaren in de groenvoorziening. Hij heeft een duidelijke mening: 'Ik maak me daar wel zorgen over. Als wij langer doorgaan, krijgen jongeren geen kans. En kunnen ze geen toekomst opbouwen.' 'Wat een mooie sociale gedachte!', zegt Lucille. 'Zelf maak ik me wel eens zorgen of mijn benen het wel volhouden.'

Ron is het daarmee eens. Hij is gedetacheerd bij een pensioenfonds en verricht daar scanwerkzaamheden. 'Zeker voor mensen die

jong begonnen zijn, wordt het werk steeds zwaarder. Ik merk dat zelf ook.' Lex Vonk, directeur van AM Match, vertelt dat ze vorig jaar een 50-jarig jubileum hadden. 'Van een werknemer die al op zijn 14e begonnen was. Wij kunnen het overheidsbeleid niet veranderen, maar we kunnen gelukkig wel zoeken naar werk dat past. Zodat mensen het beter volhouden. Desirée is een goed voorbeeld. Ze heeft jarenlang zwerfvuil geruimd, maar kreeg te veel last van haar rug. Nu werkt ze binnen.'

Duidelijkheid krijgen

Hans werkt als voorman. Hij houdt zich niet zo bezig met pensioen. Hij heeft vertrouwen in zijn werkgever en het pensioenfonds. 'Ik betaal mijn premie en ga er vanuit dat het wel goed komt. Je weet niet wat de toekomst brengt.' Wel vindt hij de drie bedragen op het pensioenoverzicht vervelend. 'Je ziet wat je krijgt in het gunstigste geval, wat je waarschijnlijk krijgt en wat je in het ongunstigste geval krijgt. Dat voelt een beetje als de loterij. Ik zou gewoon willen weten hoe het zit: wat krijg ik straks?' Hans en Ron vinden het goed dat AM Match voor medewerkers van 58 jaar en ouder een bijeenkomst organiseert over pensioen. Samen met het PWRI. Ze

De mensen van AM Match: Ton, Lex, Hans, Brigitte, Lucille, Linda, Ron en Paulina

Lucille Werner:
'Ik wil de samenleving meegeven dat er talent zit in iedereen!'

vinden het fijn dat hun werkgever ze informeert. Bijvoorbeeld dat je kunt kiezen om de eerste jaren van je pensioen wat meer te krijgen en de jaren daarna wat minder.

Pensioenopbouw is geregeld

'Zeg Lucille, bouw jij eigenlijk wel pensioen op?', vraagt Ton zich opeens af. Lucille lacht. 'Goede vraag Ton! Ik werk in een gek vak, want in de tv-wereld is pensioen voor veel mensen niet geregeld. Dat moeten we zelf doen. Gelukkig ben ik een zuinig

persoon, dus ik vind het niet moeilijk om geld opzij te zetten voor later.' Ton, Desirée, Pauline, Brigitte, Theo, Ron en Hans zijn blij dat het pensioen voor hen wel is geregeld. Stel je voor dat ze zelf moesten sparen! Pauline: 'Dan zou ik er misschien wel iets anders mee gaan doen. Nu kan ik er niet aankomen.'

Wensenlijstje

'Ik vind jullie heel bewust!', zegt Lucille. 'Als jullie de politiek een wens mochten meegeven, wat zou dat

dan zijn?' Met stip bovenaan staat: meer duidelijkheid krijgen. 'Weten waar ik op uitkom', zegt Hans. 'En vastigheid', vult Ton aan. 'Dat ze niet elk jaar iets anders beloven.' Brigitte vindt goede informatie ook belangrijk. En Theo wil dat pensioen wat meer aandacht krijgt. Ron, Pauline en Desirée sluiten zich bij de anderen aan. Lucille is onder de indruk. 'Wow, dank jullie wel. Ik heb genoten van dit gesprek, ik vond het ontzettend interessant.' Dat vonden de deelnemers ook. Desirée: 'Het was een leuk uitje, hè Ton?' ▶

3 pensioenvragen die ertoe doen

Anita Raets en haar collega's van het PWRI beantwoorden je pensioenvragen. Je kunt hen bereiken via telefoonnummer 045 579 63 00.

1 Hebben deelnemers inspraak in de beleggingskeuzes die het pensioenfonds maakt. Hoe weet ik dat het PWRI niet belegt in de wapenindustrie?

Als deelnemer heb je geen rechtstreekse invloed op de beleggingen van PWRI. Wel legt het bestuur verantwoording af over het beleggingsbeleid. Dit staat bijvoorbeeld in het jaarverslag. Ook moet het bestuur zich verantwoorden bij het verantwoordingsorgaan. In het verantwoordingsorgaan

zitten onder andere deelnemers. Die hebben zich verkiesbaar gesteld. Als deelnemer kun je stemmen voor het verantwoordingsorgaan. Of je kunt je verkiesbaar stellen voor het verantwoordingsorgaan. Zo kun je dus invloed uitoefenen.

Gewoon werken

Lucille Werner is geboren met een beperking, waardoor ze moeilijk loopt. Toch wilde ze tv-presentatrice worden. Toen Lucille net bij Lingo begon, wilden de tv-makers dat ze buiten beeld naar de finaleplek zou lopen. 'Zodat de kijkers mijn loopje niet zouden zien. Dat vond ik raar. En dat heb ik dus niet gedaan. Mijn loopje kwam gewoon in beeld.' Veel kijkers schreven haar toen brieven. De een vond het fantastisch dat ze haar loopje liet zien. Andere mensen niet. Die werden er ongemakkelijk van. 'Heel veel mensen keken dus negatief naar mijn beperking. Na tien jaar Lingo was dat gelukkig wel veranderd.'

Lucille wilde meer doen. Ze richtte een stichting op: de Lucille Werner Foundation. 'De stichting werkt aan een positief beeld van mensen met een beperking. En ik praat met grote bedrijven. Want ik vind het belangrijk dat mensen met een beperking gewoon kunnen werken. Die grote bedrijven moeten zich daarvoor inzetten. Ik wil de samenleving meegeven dat er talent zit in iedereen!'

2 Kan een pensioenfonds failliet gaan?

De kans dat een pensioenfonds failliet kan gaan, is heel klein. Er zijn namelijk heel strenge regels voor pensioenfondsen. Als het financieel slecht gaat, kan het pensioenfonds de pensioenen verlagen. Maar ook daarvoor zijn strenge regels. Dat mag niet zomaar.

3 Wat heb ik aan een UPO? De bedragen worden later toch anders?

Het PWRI stuurt je ieder jaar een Uniform Pensioen Overzicht (UPO). Daarin zie je hoeveel pensioen je hebt opgebouwd. Daarbij gaan we uit van de bedragen die gelden op 1 januari van dat jaar. Zo krijg je een beeld van het pensioen dat je later zult krijgen. We kunnen je niet vertellen hoe je pensioen er precies uit zal zien. Want misschien gaan er dingen veranderen in je werk. Je gaat bijvoorbeeld meer werken, of juist minder. Hoewel we geen zekerheid kunnen geven, geeft het UPO inzicht in het pensioen dat je opbouwt. Tussentijds kun je ook kijken op MijnPWRI. Op pagina 4 en verder zie je hoe je dat doet. Het UPO krijg je dit jaar vanaf mei met de post toegestuurd.

MijnPWRI – wat is dat eigenlijk?

In de Flits lees je af en toe iets over MijnPWRI. Dat is jouw pensioendossier waarin je pensioeninformatie is opgeslagen. Geen map met papieren, maar alles digitaal.

Iedereen die pensioen opbouwt bij het PWRI kan inloggen op MijnPWRI. We leggen hier stap voor stap uit hoe dat werkt.

Hoe log je in op MijnPWRI?

Wil je jouw gegevens bekijken op MijnPWRI? Ga naar mijn.pwri.nl.

Inloggen met een DigiD

Je komt nu op het inlogscherm van 'MijnPWRI'. Om te kunnen inloggen heb je een DigiD nodig. Dat is een wachtwoord dat je van de overheid krijgt.

Login met DigiD

Klik op de bruine knop 'Login met DigiD'.

Lees verder op pagina 6

Heb je nog geen DigiD? Dat kun je aanvragen via www.digid.nl. Daar lees je precies wat je moet doen.

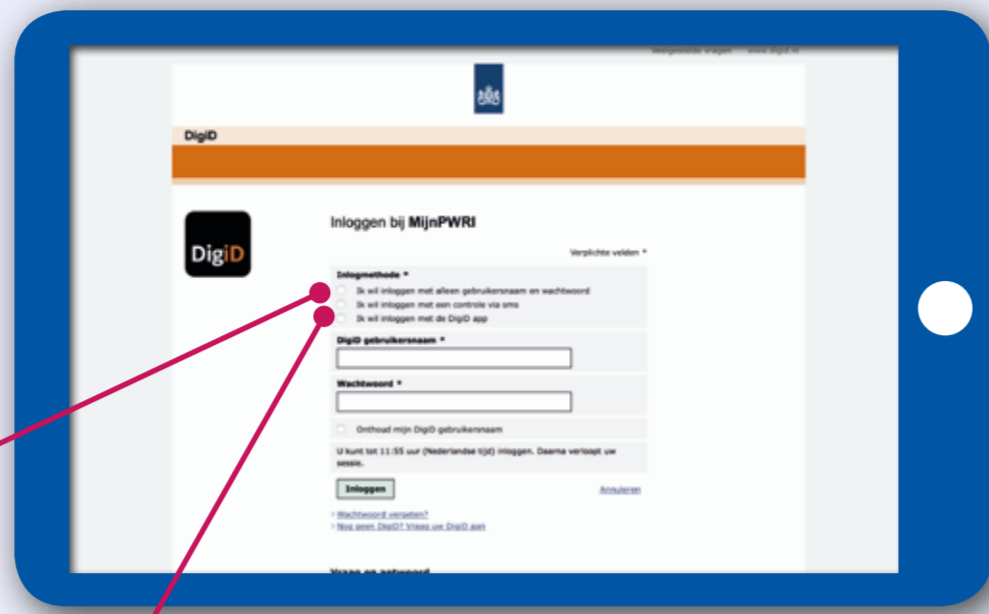
Let op!

Voor je DigiD mag je zelf een gebruikersnaam en een wachtwoord kiezen. Je krijgt per post een speciale code toegestuurd. Daarmee activeer je je gebruikersnaam en wachtwoord. Je hebt nu een DigiD en je kunt dus inloggen op MijnPWRI.

Je komt nu op de website www.digid.nl.

Wil je **bekijken** hoeveel pensioen je hebt opgebouwd? Kies dan bij 'inlogmethode' voor 'ik wil inloggen met alleen gebruikersnaam en wachtwoord'. Dit is de eerste keuze.

Voer je gebruikersnaam en wachtwoord in.

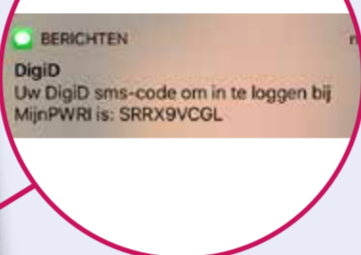
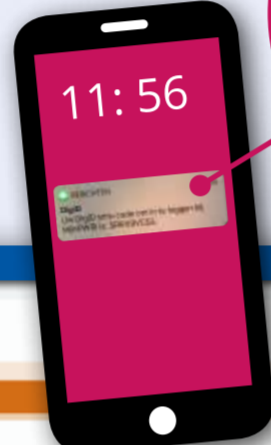

Wil je een **wijziging doorvoeren**? Kies dan bij 'inlogmethode' voor 'ik wil inloggen met controle via sms'. Dat is de tweede keuze.

Voer je gebruikersnaam en wachtwoord in.

Je krijgt op je mobiele telefoon een sms-bericht met een code.

Voer deze code in op het scherm en klik op 'volgende'.

Nu ben je ingelogd bij MijnPWRI. Je kunt al je pensioengegevens bekijken. Ook kun je wijzigingen doorgeven.

Let op! Je DigiD gebruik je voor allerlei belangrijke zaken. Niet alleen voor MijnPWRI, maar ook bijvoorbeeld als je een toeslag wilt aanvragen bij de Belastingdienst. Het is dan ook belangrijk dat je DigiD geheim houdt.

Wat kun je met MijnPWRI?

MijnPWRI is jouw persoonlijke website waarin jouw persoonlijke pensioeninformatie is opgeslagen. Op MijnPWRI zie je hoeveel pensioen je tot nu toe hebt opgebouwd. Ook zie je hier hoeveel geld per maand je kunt verwachten als je met pensioen gaat. En je kunt wijzigingen doorgeven.

Hoeveel pensioen heb je opgebouwd?

Op MijnPWRI zie je hoeveel pensioen je tot nu toe hebt opgebouwd. Klik op 'Volledig pensioenoverzicht'. Je ziet dan wat je netto per maand kunt verwachten als je doorwerkt tot je AOW-leeftijd.

Belangrijke documenten

Op MijnPWRI vind je alle belangrijke documenten die te maken hebben met je pensioen. Bijvoorbeeld je Uniform Pensioenoverzicht (UPO).

Wijzigingen doorgeven

Op MijnPWRI kun je je eigen gegevens controleren. Is er iets veranderd? Geef dan hier de juiste gegevens direct door.

Post van het PWRI

Je kunt je abonneren op de digitale nieuwsbrief met het laatste nieuws over jouw pensioen. Vergeet niet je e-mailadres in te vullen!

i Heb je vragen over MijnPWRI? Kom je er niet uit? We helpen je graag verder. Bel met het PWRI: 045 579 63 00.

MijnPWRI is veilig. Doordat je inlogt met je DigiD kunnen andere mensen jouw gegevens niet bekijken.

Pensioen later? Je mag kiezen

Pensioen krijg je meestal op het moment dat je ook AOW krijgt. Je pensioen later laten ingaan, ging vroeger niet. Dit was zo omdat in de cao staat dat je stopt met werken op je AOW-leeftijd. Je pensioen moest dan verplicht ingaan. Dit kwam door een belastingregel. Die regel is nu veranderd. En dat betekent dat je je pensioen ook later kunt laten ingaan. Ook als je niet meer werkt. Je pensioen gaat uiterlijk in op de eerste dag van de maand waarin je 70 jaar wordt. Als je je pensioen uitstelt, dan krijg je je pensioen van het PWRI later. Bedenk dus of dit past bij jouw financiële situatie.

Ingangsdatum voor partner- en wezenpensioen verandert

Als je komt te overlijden heeft je partner of ex-partner misschien recht op partnerpensioen. Jouw kinderen kunnen recht hebben op wezenpensioen. In het reglement is de ingangsdatum van partner- en wezenpensioen gewijzigd. Voortaan gaan het partnerpensioen én het wezenpensioen in op de eerste dag van de maand van overlijden. Vroeger was dit een maand later, namelijk de eerste dag van de maand die volgt op het overlijden.

Breng nu je stem uit!

Bij het PWRI adviseren deelnemers en werkgevers het bestuur over het beleid van het fonds. Dat gebeurt in het Verantwoordingsorgaan (VO). In het VO zitten deelnemers, gepensioneerden en werkgevers. Samen met de andere deelnemers kun jij kiezen wie de leden van het VO zijn. In april zijn er weer verkiezingen. Jij kunt dan je stem uitbrengen. Let op de verkiezingskrant die je krijgt toegestuurd. Daarin lees je alles over de verkiezingen.

Hoe staat het PWRI ervoor?

Langzaam gaat het weer beter met het PWRI. Toch is onze financiële situatie nog niet goed genoeg. We kunnen nog niet zeggen of het PWRI de pensioenen in de toekomst kan verhogen (toeslag). Ook kunnen we nog niet zeggen of we de pensioenen in de komende jaren moeten verlagen.

Dekkingsgraad

Hoe het PWRI er financieel voor staat, berekenen we met de dekkingsgraad. Bij een dekkingsgraad van 100% is er precies genoeg geld in kas om de huidige en toekomstige pensioenen uit te betalen. Als de dekkingsgraad hoger is, hebben we een buffer, waarmee we tegenvallers kunnen opvangen. Eind december 2017 was de dekkingsgraad 108,5%.

Sudoku

	8		9	5		4	3	
	7			8			1	
3				7	6			
	1				3			8
		8	7				6	
	9	5	6			3		4
	6		2		1			
7		3					4	
5						2		

© gossepuzzels baambrugge 2016

In bijgaand diagram is een aantal cijfers geplaatst. Aan jou de taak om in alle lege vakjes een cijfer in te vullen, zodanig dat op elke horizontale regel, verticale regel en in elk van de negen blokjes van negen cijfers waaruit het diagram is opgebouwd, alle cijfers van 1 tot en met 9 eenmaal voorkomen. De oplossing vind je op www.pwri.nl, in het nieuwsbericht over de Flits.